

Od Redakcji

Z wielką przyjemnością oddajemy w Państwa ręce kolejny, bardzo zróżnicowany i ciekawy numer „Psychiatrii Polskiej”. Ogromnie się też cieszymy z najnowszych informacji dotyczących uzyskanej przez „Psychiatrię Polską” wartości Impact Factor za rok 2020, wynoszącej 1,657.

Sukces czasopisma to sukces Państwa: Autorów znakomitych tekstów, Recenzentów, osób, które cytują artykuły opublikowane w „Psychiatrii Polskiej” i które dbają o międzynarodowy prestiż naszego periodyku.

Nie sposób podziękować imiennie wszystkim, ale kilka lat temu postanowiliśmy powołać nagrodę „Przyjaciel Czasopisma Psychiatria Polska”, aby uhonorować osobę, która istotnie przyczynia się do jego rozwoju i promocji. Nagroda przyznawana jest co trzy lata i wręczana podczas Zjazdu Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego. Tym razem jej laureatem został prof. dr hab. n. med. Janusz Rybakowski. W bieżącym numerze znajdują Państwo tekst Profesora o etiopatogenezie choroby afektywnej dwubiegunowej, a gorąco zachęcamy też do zapoznania się z jego tryptykiem o pięćdziesięcioletniej obserwacji uczestniczącej, który ukazywał się w kolejnych numerach w ubiegłym roku [1–3].

Oczywiście najważniejszym wydarzeniem, którym żyło Polskie Towarzystwo Psychiatryczne, był 46. Zjazd Psychiatrów Polskich pod hasłem „Psychiatria w obliczu zmian”, zorganizowany w Szczecinie w dniach 24–26 czerwca br. Motywem przewodnim Zjazdu, znajdującym odzwierciedlenie w tematyce wielu sesji – w tym sesji plenarnych i posiedzenia Plenum Zarządu Głównego PTP – oraz w dyskusjach kulturalowych, była prowadzona reforma opieki psychiatrycznej w Polsce.

Zjazd był okazją do posumowania dotychczasowych osiągnięć i stanu zaawansowania procesu zmian. Mogliśmy poznać perspektywę całościową, o której opowiadali profesor Małgorzata Janas-Kozik i doktor Marek Balicki. Dowiedzieliśmy się o praktycznych lokalnych doświadczeniach z wielu ośrodków w Polsce. Mieliśmy możliwość podziwiać ich sukcesy i dyskutować o wyzwaniach. Swoimi doświadczeniami dotyczącymi organizacji opieki psychiatrycznej w innych krajach, m.in. w Belgii, Czechach i we Włoszech, dzielili się zaproszeni goście z zagranicy. Odrębna sesja była poświęcona problemom związanym z rozwojem programów specjalistycznych i wysokospecjalistycznych zadań psychiatrycznych klinik uniwersyteckich.

Zjazd pokazał, że sprawy reformy opieki psychiatrycznej znajdują się w centrum uwagi Ministerstwa Zdrowia (podkreślił to w swoim bezpośrednim przesłaniu do uczestników minister Adam Niedzielski). Przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia reprezentujący Departament Zdrowia Publicznego oraz Departament Świadczeń Opieki Zdrowotnej NFZ aktywnie brali udział w dyskusjach, zapowiadając przyśpieszenie prac nad wdrażaniem trójstopniowego modelu opieki środowiskowej w naszym kraju, skierowanej zarówno do dzieci i młodzieży, jak i osób dorosłych.

Gospodarze Zjazdu, prof. Jerzy Samochowiec i prof. Jolanta Kucharska-Mazur, zaznaczyli, że czekające nas zmiany dokonują się w różnych wymiarach – klinicznym, naukowym, ale i osobistym. Sesje i spotkania dotyczące współczesnych poglądów na opiekę psychiatryczną i psychologiczną miały ich zdaniem ułatwić podjęcie nowych wyzwań przez całe środowisko specjalistów zajmujących się ochroną zdrowia psychicznego w Polsce.

W ramach podjętej na Zjeździe uchwały zaapelowaliśmy do Prezesa Rady Ministrów pana Mateusza Morawieckiego o realizację zobowiązań i zagwarantowanie obywatelom

naszego kraju równego dostępu do dobrze funkcjonującej ochrony zdrowia psychicznego, dzięki której będziemy mogli w pełni zaspokajać obecne potrzeby i sprostać nowym wyzwaniom związanym z pandemią. Służyć temu ma zrealizowanie celów Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego, pilne dokonanie niezbędnej nowelizacji Ustawy o Ochronie Zdrowia Psychicznego oraz zwiększenie poziomu finansowania opieki psychiatrycznej do poziomu 6% środków przeznaczonych na świadczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych w ciągu najbliższych trzech lat.

Uczestnicy Zjazdu wyrazili głębokie zaniepokojenie ostatnimi zmianami w strukturze stażu podyplomowego. Zmiany te stoją w sprzeczności z dużym rozpowszechnieniem zaburzeń psychicznych w naszym kraju i w populacji dzieci i młodzieży, i w populacji osób dorosłych oraz z koniecznością zapewnienia profesjonalnej opieki nad tą grupą pacjentów. Jest to możliwe tylko w sytuacji rzetelnego szkolenia przeddyplomowego i podyplomowego wszystkich lekarzy, nie tylko specjalistów w dziedzinie psychiatrii. W ślad za wcześniejszą Uchwałą ZG PTP ze stycznia br. 46. Zjazd Psychiatrów Polskich zaapelował o przywrócenie obowiązkowego miesięcznego stażu podyplomowego z psychiatrii i wprowadzenie obowiązkowego miesięcznego stażu z psychiatrii w ramach lekarskich programów specjalizacyjnych.

Nie sposób omówić wszystkich ważnych tematów poruszanych w czasie Zjazdu. Oczywiście znalazły się wśród nich nowe problemy związane z pandemią wirusa SARS-CoV-2. Pandemia stała się przyczyną kilkukrotnych zmian terminu Zjazdu, który ostatecznie odbył się w formie hybrydowej, gromadząc „na żywo” ponad 150 uczestników, kolejne zaś 650 osób uczestniczyło w sesjach transmitowanych on-line. Pomimo tych niezwykle trudnych warunków Zjazd był świetnie zorganizowany i wszyscy uczestnicy docenili ogromny wysiłek i profesjonalizm komitetu organizacyjnego, w szczególności koleżanek i kolegów z Kliniki Psychiatrii w Szczecinie. W trakcie Zjazdu podjęto decyzję, aby następny Zjazd PTP odbył się wraz z kolejnym Walnym Zgromadzeniem PTP, a więc już w przyszłym roku, we wrześniu w Łodzi.

W swoim przemówieniu prezes PTP prof. Jerzy Samochowiec podkreślił, że wśród priorytetów Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego znajdują się obecnie intensywne prace nad reformą psychiatrycznej służby zdrowia, tworzenie psychiatrii środowiskowej oraz wprowadzenie nowoczesnego trójstopniowego systemu opieki psychiatrycznej. Bez wątplenia 46. Zjazd PTP przejdzie do historii jako kolejny krok na drodze wprowadzania nowoczesnych rozwiązań, pozwalających przekształcać polską psychiatrię w kierunku systemu przyjaznego pacjentom, systemu sprawiedliwego, oferującego wszystkie poziomy wsparcia – od podstawowego do zaawansowanych procedur specjalistycznych – bez dyskryminacji terytorialnej i ekonomicznej.

Tomasz Szafranski – sekretarz Zarządu Głównego PTP

Dominika Dudek – redaktor naczelna,

Jerzy A. Sobański,

Katarzyna Klasa

Piśmiennictwo

1. Rybakowski J. *Pół wieku obserwacji uczestniczącej w psychiatrii. Część I: schizofrenia*. Psychiatr. Pol. 2020; 54(3): 405–419.
2. Rybakowski J. *Pół wieku obserwacji uczestniczącej w psychiatrii. Część II: choroby afektywne*. Psychiatr. Pol. 2020; 54(4): 641–659.
3. Rybakowski J. *Pół wieku obserwacji uczestniczącej w psychiatrii. Część III: psychofarmakologia*. Psychiatr. Pol. 2020; 54(5): 845–864.